

Cestovní zpráva

International Data Week 2023: A Festival of Data Salzburg, Rakousko 22. 10. – 26. 10. 2023

Účastnice:

Petra Černošáková, vedoucí odd. 82 Centrum repozitářů a správy metadat

Hana Heringová, vedoucí ref. 821 – Národní centrum pro perzistentní
identifikátory

Hana Vyčítalová, koordinátor metadatové podpory, odd. 82 Centrum repozitářů a
správy metadata

Říjen 2023

Účel cesty

Účelem cesty byla účast na konferenci International Data Week 2023. Čtyřdenní hybridní konferenci pořádaly organizace The International Science Council's Committee on Data (CODATA), World Data System (WDS) a the Research Data Alliance (RDA), celkem se jí zúčastnilo 702 odborníků z celého světa. Konference zahrnovala setkání RDA 21st Plenary, setkání a prezentace výstupů pracovních a zájmových skupin RDA a přednášky odborné vědecké konference SciDataCon. Cílem cesty bylo dozvědět se o nových trendech v oblasti výzkumných dat a navázat osobní kontakty s odborníky z dalších institucí. Účastnice se zaměřily zejména na přednášky s vazbou na perzistentní identifikátory, práci s metadaty, interoperabilitu a evidenci repozitářů a jejich atributů. Na konferenci byl prezentován poster „National PID Support in the Czech Republic: Where we are headed“ Petrou Černošlávkovou a Hana Heringovou a proběhla osobní účast Hana Vyčítalové na schůzce pracovní skupiny RDA Data Repository Attributes. Kromě toho účastnice měly příležitost s odborníky z jiných zemí prodiskutovat téma základního metadatového modelu pro popis výzkumných dat (plánovaný výstup projektu CARDS) a novinky a zkušenosti v oblasti perzistentních identifikátorů (PID).

Časový průběh cesty

neděle 22. října: odjezd vlakem z Prahy, přestup v Linzi, příjezd do Salzburgu (19:49)

pondělí 23. – středa 25. října: účast na International Data Week 2023

čtvrtek 26. října: účast na International Data Week 2023, odjezd vlakem do Prahy s přestupem v Linzi (příjezd do Prahy 22:40)

Průběh navštívené akce/jednání

Celá konference se skládala ze tří akcí: RDA 21st Plenary, setkání a prezentace výstupů pracovních a zájmových skupin RDA a přednášky odborné vědecké konference SciDataCon. Přednášky z RDA 21st Plenary byly společné pro všechny účastníky, ostatní dvě akce měly vždy několik paralelních sekcí. Následuje výčet sekcí, které účastnice navštívily a popis nejvýznamnějších přednášek.

Navštívené sekce:

Pondělí 23. října

- Opening Plenary Session: Welcome to IDW 2023 'Spatial Data Science: Geographic Context Matters
- Building a semantic interoperability framework: towards FAIR mappings and crosswalks
- Data Repository Attributes WG: Recommended Descriptive Attributes for Data Repositories
- PID provision – the current Austrian approach, global challenges and thoughts on future directions
- Software Source Code: Mastering the Art of Research Software Metadata and Metrics
- Initiatives for data and service federation that can connect local and global practices

- Structuring Semantic Information with Respect to Conventional Metadata (Syntactic) Structures
- FAIR Beyond Discoverability: Exploring Technology Approaches and Challenges through DDI-CDI Implementation

Úterý 24. října

- Data Discovery Paradigms IG: Ten recommendations for data repositories/catalogues to improve data discoverability
- IDW 2023 Plenary Session 'Inclusivity in Open Science while advancing research assessment and career pathway impact'
- Unleashing the potential of domain specific metadata
- Accelerating research and innovation through data collaboration at national scale
- Research data needs of the Photon and Neutron Science community IG: Tools and Methods working towards the FAIR Facility
- RDA Adoption & Impact Plenary Session
- Data Retention and Disposal infrastructure and policies
- Enhancing Data and Information Discovery and Reuse Across Disciplines - The Roles Of Quality Management In Open Science
- PID Exchange - a curated information resource for PID adopters
- WorldFAIR: Emerging Cross-Domain Perspectives - Envisioning Solutions - the Cross Domain Interoperability Framework (CDIF)
- The Way to FAIR: From the instrument to the researcher -- Calibrating the ecosystem

Středa 25. října

- Data Cubes as a tool to organise data in data spaces
- Community-based catalogue of requirements for trustworthy technical repository service providers
- Plenary Session 'Data and global challenges: data, science, trust and policy
- The FAIR hourglass: A framework for the practical implementation of FAIR data and services
- CODATA / WDS Organisational Plenary Sessions
- Why Persistent Identifiers and How Their Connectivity Enhances Research
- Revising the Versioning Principles: The Road to Actionable Recommendations
- Data Management Plans Presentations
- Let's talk about FAIR mappings! Towards common practices for sharing mappings and crosswalks

Čtvrtek 26. října

- Sensitive Data IG: Sensitive Data classifications and protocols across regions
- Generalist repository "coopetition" to enhance data sharing and Discovery
- RDA/WDS Certification of Digital Repositories IG: TRUST Principles and Repository Certification Landscape
- Sensitive Data classifications and protocols across regions
- Implementing FAIR Workflows: A Proof of Concept Study in the Field of Consciousness
- Equity and Inclusion: Universal access to PIDs

- Closing Plenary Session 'Ethics, data science, and AI in dialogue with one another and society'

Vybrané přednášky se zásadním významem pro NTK a její činnost

Setkání RDA WG Recommended Descriptive Attributes for Data Repositories

Člen H. Vyčítalová

Obecenstvu bylo představeno 17 atributů doporučených pro popis digitálních repozitářů. Na třech příkladech repozitářů byl popis představen v praxi včetně hodnocení, jak těžké je informace o attributech dohledat.

V diskusi byly probrány možnosti, jak toto doporučení uvést do praxe a jaká bude budoucnost pracovní skupiny (viz sdílené poznámky <https://bit.ly/46II9U4>).

FAIR IMPACT (<https://fair-impact.eu>)

projekt EU, 36 měsíců, začátek červen 2022

V rámci projektu je vytvářen:

- framework pro mapování a crosswalks (FAIR mapping framework)
- pokyny a metodiky, jak správně vytvářet mapování - 1. verze - listopad/prosinec
- strojově použitelný obecný výměnný model pro sdílení mapování
- platforma pro sdílení best practices
- analýza typologií mapování.

Jako významný standard byl zmiňován Datamodel for Simple Standard for Sharing Ontological Mappings (SSSOM) (<https://mapping-commons.github.io/sssom/>).

24. 11. 2023 10:00 – 13:00 CET proběhne workshop Documenting mapping community practices <https://fair-impact.eu/events/fair-impact-events/documenting-mapping-community-practices>

Výstupy z workshopů a dalších akcí jsou v [Zenodu](#) a na [Youtube](#).

Upcoming tools for mappings from the FAIRCORE4EOSC

Projekt FAIRCORE4EOSC (<https://faircore4eossc.eu/>)

Produkt Metadata Schema and Crosswalk Registry

- Vytváří registr pro evidenci metadatových schémat a mapování (crosswalks).
- Handle pro registrovaný obsah, podporuje verzování, každá verze vlastní PID.
- Ve vývoji je tvorba UI pro vytváření crosswalks mezi schématy.
- Podporované formáty CSV, JSON, XML, SKOS, OWL, SHACL (interní formát)
- Autorizace uživatelů, kteří smějí registrovat nové příspěvky.
- Metadata jsou veřejně přístupná vždy, drafty mohou být veřejné nebo soukromé, publikované výstupy veřejné, nesmí se odstraňovat nebo modifikovat.
- Registr podporuje licencování a provenance.

Generalist Repository Ecosystem Initiative (GREI)

<https://datascience.nih.gov/data-ecosystem/generalist-repository-ecosystem-initiative>

GREI repositories - Zenodo, Dryad, Dataverse, Figshare, Mendeley

Iniciativa se snaží o vytvoření společného souboru služeb napříč různými všeobecnými repozitáři, podporu fair data, repository best practises, PIDs, vylepšení vyhledávacích služeb v rámci repozitářů.

Generalist Repository Comparison Chart <https://zenodo.org/records/3946720>

Certifikace repozitářů

Zvedá se administrativní poplatek u Core Trust Seal za žádost o certifikaci – 3000 EUR.

Platnost certifikace je 3 roky, pak je nutné žádat o recertifikaci.

Další možností je Nestor Seal for Trustworthy Digital Archives.

Certifikaci se věnuje jedna ze skupin RDA Certification of Digital Repositories IG

(<https://www.rd-alliance.org/groups/rdawds-certification-digital-repositories-ig.html>).

Domain-specific metadata template

Na konferenci byla v několika příspěvcích zmíněna důležitost dobře sestavených vkládacích formulářů pro datasey. Šablonám se věnuje projekt CEDAR - Center for Expanded Data Annotations and Retrieval (<https://more.metadatacenter.org/>).

Poskytování PIDs - současný rakouský přístup, globální výzvy a úvahy o budoucím směřování

Bylo představeno rakouské národní konsorcium DataCite, o které je v Rakousku velký zájem a není potřeba jej výrazně inzerovat, jelikož se zájemci hlásí sami. Nyní má konsorcium 21 členů. Rakousko zatím nemá národní strategii pro perzistentní identifikátory (PIDs), každá instituce si musí poradit sama.

O PIDs je třeba uvažovat na lokální, národní i mezinárodní úrovni a brát v úvahu dlouhodobý horizont – kdo za jejich využití bude platit, kdo bude přidělené PIDs udržovat v budoucnu.

Jaká je role výzkumníků? Je možná automatizace přidělování PIDs? V právě vyvíjeném rakouském národním CRIS systému existuje prompt pro výzkumníky k založení ORCID iD apod. Pomohly by jim školicí materiály?

Prezentace „EOSC-A Taskforce - PID policy and implementation“, která se zabývá mapováním PIDs pro EOSC PID Graph.

PID Exchange – informační zdroj pro ty, kteří implementují PIDs

Společná sekce dvou skupin RDA: „Working with PIDs in Tools Working Group“ a „National PID Strategies Interest Group“ (Hana Heringová členkou).

První prezentace shrnula předběžný plán aktivit pro zájmovou skupinu pro národní strategie pro PIDs – mj. dále rozvíjet příklady implementace v různých částech světa, dopracovat seznam doporučení pro tvorbu národní strategie, který vypracovala původní pracovní skupina stejného zaměření a dále rozpracovat „value proposition“ národních strategií.

Skupina pro užívání PIDs v různých nástrojích (tools) prezentovala modelovou integraci identifikátoru pro vzorky IGSN do systému ResearchSpace. Tato modelová integrace mimo jiné umožnila shromáždit poznatky o best practice postupech při zavádění nového typu PID.

Na závěr byla krátce diskutována myšlenka zřízení platformy s informačními zdroji k PIDs – PID Exchange.

Závěry/shrnutí

Účast na International Data Week byla klíčová pro další rozvoj Národního centra pro perzistentní identifikátory, zejména k získání aktuálních informací o různých perzistentních identifikátorech (RAiD, IGSN, PIDINST). Z hlediska metadatové oblasti byly zásadní informace o nástrojích pro fairifikaci dat, trendech v sémantické interoperabilitě repozitářů výzkumných dat a dalších tématech souvisejících s metadaty a sdílením dat. Účastníci využili také příležitosti s odborníky z jiných zemí prodiskutovat téma základního metadatového modelu pro popis výzkumných dat (plánovaný výstup projektu CARDS) a kritéria pro výběr tohoto modelu. Velmi cenné také bylo získání nových kontaktů a navázání spojení s dalšími odborníky ve zmíněných oblastech.

Další aktivity:

- Prezentace posteru „National PID Support in the Czech Republic: Where we are headed“
- Osobní účast Hana Vyčítalové na schůzce pracovní skupiny RDA Data Repository Attributes
- Komunikace se spoluorganizátory akce PIDfest, spolupořádané Národní technickou knihovnou v roce 2024 a propagace této akce na konferenci IDW 2023
- Účast Petry Černolávkové v panelové diskusi v rámci bloku Accelerating research and innovation through data collaboration at national scale

Dokumentace

Web konference IDW 2023: <https://internationaldataweek.org/idw2023/>

Web RDA 21st Plenary session: <https://www.rd-alliance.org/rdas-21st-plenary-programme>.

Web SciDataCon: <https://www.scidatacon.org/IDW-2023-Salzburg/programme>

Seznam posterů: <https://www.rd-alliance.org/rdas-21st-plenary-poster-exhibition>

[Pracovní podklady](#) pro schůzku WG Data Repository Attributes

Videozáznamy přednášek jsou dostupné zatím po přihlášení v aplikaci Whova

Poster Národního centra PID uložen v repozitáři NTK: <https://doi.org/10.48813/2vax-5y37>

Anotace ZC

Účelem cesty byla účast na konferenci International Data Week 2023. Konference zahrnovala RDA 21st Plenary, setkání a prezentace výstupů pracovních a zájmových skupin RDA a přednášky vědecké konference SciDataCon. Účelem cesty bylo zjistit nové trendy v oblasti výzkumných dat, zúčastnit se zejména přednášek s vazbou na perzistentní identifikátory, práci s metadaty, interoperabilitu a evidenci repozitářů a navázat osobní kontakty s odborníky z dalších institucí. Na konferenci byl prezentován poster „National PID Support in the Czech Republic: Where we are headed“ Petrou Černohlávkovou a Hanou Heringovou a proběhla osobní účast Hana Vyčítalové na schůzce pracovní skupiny RDA Data Repository Attributes.